

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrť " 2 " 60 "

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " " 2krat, 4 " " " " 3krat. večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 80 kr.

Vladen program.

Zadnja „Wien. Ztg.“ je prinesla troje važnih pisem. Prvo je cesarski patent, s katerim je državni zbor razpuščen. Z drugim pismom se razpuščajo vsi deželni zbori razen českega. Priprave za nove volitve se imajo takoj pričeti. Kdaj se snidejo novi deželni zbori, bode odločil cesar. Tretje pismo je Potockijeva razprava, s katero je ministerski predsednik nasvetoval cesarju ravno navedene odloke. Za danes še ne bomo nič svoje sodbe izrekli, ampak naj navedemo le važneje točke Potockijevega pisma, katero smatramo kot program sedanje vlade. Predsednik s prva poudarja, da zamore sedanje ministerstvo svojo nalogo dovršiti „le na podlagi veljavnega ustavnega prava, in le na potih, ki iz tega prava izvirajo“. „Kakor je tudi različno, kar stranke tirjajo od prihodnje ustave, brez pravde se je strankam nasproti morala naglašati objektivna pravoveljavnost ustave, s ktere edino se more zadovoljiti različnim tirjatvam.“ Potocki potem priznava, da so marsiktere tirjatve avstrijskih strank opravičene, da jih je treba premisliti, med seboj presoditi in potem kolikor mogoče dopolniti, in s tem zadobiti podlogo za sporazumljenje, spravo in skupno ustavno življenje.

Potocki razlaga na dalje, zakaj se je moral dozdanji državni zbor razpustiti in pravi: „Ne dá se tajiti, da je bila poslanska zbornica vsled mnogih izstopov numerično hudo oslabela. Res bi se formalno sklepom poslanske zbornice ne mogla odrekarati veljavnost, vendar more ta zbor in njegovi sklepi — zlasti gledé na važna notranja vprašanja — le zadobiti polno veljavo in materijalno neovržljivo vrednost, ako se iz nova voli izmed ljudstva“.

Vlada je torej od početka svojega službovanja mislila na razpust drž. zbora, vendar je ž njim odlašala, ker se je hotela prepričati, kako jo bodo razne stranke podpirale. Od onih, ki so se bali za ustavo, je ministerstvo pričakovalo, da ga bodo podpirali in mu zljajševali sporazumljevanje na ustavni podlagi; ravno tako si je Potocki podpre obetal od onih „frakcij, ki želé revizijo ustave na njih korist“; od teh se je zlasti nadejal, da bodo spravedljivo mišljenje ministerstva pod-

pirali in da mu ne bodo njegove težavne naloge s pretiranimi tirjatvami še bolj otežavali.

Potocki priznava, da se je motil in da se njegovo upanje ni izpolnilo. A dalje da ne more čakati s svojo akcijo in da tedaj mora nasvetovati razpust državnega in deželnih zborov razen českega.

Brez vsake dvojbe se dozdeva ministerstvu, da se dá preustrojenje ustavnega prava v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel v brambo skupnih koristi in v izpolnjenje opravičenih posameznih tirjatev le doseči, ako se prebivalstvu onih kraljevin in dežel neposredno dá prilika, da po novih volitvah izrazijo in potrdé svoja pravna prepričanja in politične težnje. Ministerstvo misli, da je treba na sodelovanje pozvati vse ljudske sile in si obeta, da ga bode ljudstvo tem bolj podpiralo, čem bolj svet pozveda, kako spravedljivo in pomirljivo je sedanje ministerstvo.

Po teh splošnih načelih pač mora vsakega osupniti, zakaj ministerstvo noče „ljudskih moči“ na Českem poklicati k sodelovanju za občno spravo in porazumljenje. Za Česko je tudi Potocki iznašel svoje „izjemno stanje“ in pripoveduje cesarju, „da se mora na Českem omejiti samo na dopolnitve volitve.“ Ministerstvo se nikakor ni prepričalo, da bi česki zbor, ko bi se ves ponovil, hotel svoje poslance poslati v državni zbor, katero pošiljanje je Potockemu nepremakljiv pogoj vsake ustavne akcije. Potocki misli, da bi le tem teže postalo reševanje notranjih homatij, ko bi se čisto nov deželen zbor na Českem branil vstopiti v centralni parlament.

Krona je potrdila nazore sedanjega ministerstva, ker je potrdila njegove nasvete. Čakati bode, kaj porekó k temu Čehi, Poljaki in Tirolci, in nekoliko tudi Slovenci.

Poleg teh pisem je grof Beust razposlal v porazumljenju s Potockijem do vseh avstrijskih zastopnikov pri tujih vladah obširno okrožnico, iz ktere moremo zaradi malega prostora posneti samo nekatere oddelke. Namén vlade je po tej okrožnici „parlamentarno vladanje vresničiti (zur Realität zu erheben), bolj in bolj razširjajoče se razsipanje državnega zbora ustaviti in s sodelovanjem vseh ljudskih moči sestaviti popolen cen-

tralen parlament, čegar eksistenca in delavnost bi bila zagotovljena za vso prihodnost proti vsem katastrofam, katerim je bil izpostavljen državni zbor, kakor je bil dozdan sestavljen, in ktere so njegov vpliv in njegovo moralčno veljavnost tako spravile ob vsako spoštovanje. Sedanje ministerstvo je v prvi vrsti konstitucionalno, ker hoče obstoječo ustavo ojačiti in iz nje napraviti skupno imetje vseh dežel in narodov. Vsled tega hoče upravo napraviti kolikor mogoče prosto (vereinfachen), torej deželam kakor skupni državi odmeriti in zagotoviti dostojno jim avtonomno delavnost in samostalnost. „Narodnim željam in težnjam po avtonomiji, samoupravi in svobodnem duševnem in državljanskem razvoju se bode brez malostnih ali zadrežnih premislekov ustreglo. (?) Vse to se bode le zgodilo, ako vse postavodajno delovanje hoče vstopiti v okvire obstoječe ustave, kajti vlada misli, da kakor v naravi tako se more tudi v državi strinjati različnost z enoto.“ Na drugi poti kakor na ustavni, v drugem okvirji nego v okvirji obstoječega javnega prava, v drugem središču nego v državnem glavnem mestu se ne more sprava in porazumljenje z nezadovoljnimi narodi nikdar poskušati in vlada se že toliko čuti „na konji“, da vsem tistim, ki bi kaj posebnega, seperatističnega za se tirjali, žuga z vso resnobo avtoritete.

Pred deželne zборе hoče vlada stopiti z naveti, naj se avtonomija vseh dežel razširi, in z direktnimi volitvami za državni zbor. Slednje hoče vlada izvršiti na liberalni podlagi. Gosposka zbornica se ima pomnožiti s prosto voljenimi zastopniki iz deželnih zborov. Ko bi kater deželen zbor ne hotel poslancev voliti v državni zbor, bode se za dotične kraje razpisale direktne volitve.

„Notabelnkonferenz“ — s tem se vlada noče pečati, ker si od nje ničesa ne obeta; pač pa se hoče privatno dogovarjati z voditelji posameznih dežel in narodnosti, da na eno stran vlada dobi pregled o vseh političnih in narodnih razmerah cisalajtanskih in da se na drugi strani voditelji strank podučé o nepremakljivih mejah vladne pomirljive politike. Vlada hoče ostati v dotiki z vsemi strankami, da se dozdanji renitenti prepričajo, ka hoče vlada ustreči vsem narodnim tirjatvam

Listek.

O tiskarnih pomotah.

(Konec.)

Med tem ko tiskarski fant, prav tipus belega sužnja, teka med tiskarnico in vredništvom, kjer mu nadlegovan iu slabovoljen vrednik včasí pokaže kisel obraz, mesto da bi ga obložil s zaželenim rokopisom — in fanta zopet v tiskarnici čaka enak obraz od strani metteur-en-page-a, ako je prišel s praznimi rokami — med tem stoji ubogi literarni tlačán, stavec imenovan, pred svojo polico in iz predelčkov pobira črke vsako posebe. Rokopis je morebiti slab, nerazločen, prekrižan, z rudečim črtalom na vse strani obdelan. Navadno imajo stavci lepe, svitle prostore; drugače pri nas, kjer ubogi delavec tiči v nizki, temni, soparni sobici, devet ljudi v mali sobici! Ni torej čuda, če stavec dela od črke do črke, naprej in naprej kakor v pivovarnici suče uháti osliček kolo, pa ne zna, da pomaga delati blágo ječmenovo pijačo. Kaj torej čuda, ako napák in širokih lís vse mrgolí, kader dobi vrednik prvi otis — korekturo. Dobi jo navadno popoldne pred iz-

dajo lista, ko je delo najbolj nujno, in dolge tiskarske pelnice, ki mu jih je treba med dušnim delom opirati, nikakor mu ne delajo niti dobre volje, še manj pa kratkega časa. V takih časih si vrednik, ki je morebiti poprej ravno navdušeno popisaval veseli napredek narodne stvari, mora v globoki duši sam priznati, da smo Slovenci v tiskarskih stvarih še proketo primitivni. Za kar po drugod tiskarnice skrbé, ki imajo samo s popravljanjem se baveče korektorje, zato je treba pri nas že literarnih moči, ker znanje pravopisa je pri nas še žalibog pomanjkljivejše nego si kdo misli.

Tako imamo veselje najprvo stvar pisati, potem pa tri- do štirikrat svoje lastne reči mehanično brati in črke, vejice, pike, nadpičja ogledavati s skrbnostjo, s katero zvezdogledec opazuje tek zvezd. Ne samo da je pri tem delu prav lahko to ali ono spregledati, da človek bere besedo, katero že od prej pozna, tako kakor bi morala biti, ne pa kakoršno ti je postavil morebiti jezika čisto nezmožen stavec, ki pomoto popravlja do- stikrat naredi pomoto še veliko gršo.

Tako se popravljavcu godi pri stvarih, ktere je sam pisal; kaj še le pri tujem rokopisu! Vsakdo skoraj že piše po svoje. Ima različnosti, ki so opravičene,

ima pa tudi grdih napak, ktere je dolgoletna razvada še skoraj sankcionirala. Največ priglavic mi delajo sledeče tri različnosti, oziroma napake: 1. pisava ženskega adjektiva v V. padeži: lep-**ej**, lep-**í**; 2. neizmerno krivo stavljenje slovenskih enklitik: očé prosili so me; 3. vedno stavljenje adjektiva za substantiv: naroda slovenskega, društvo naše, itd. V rokopisu se take stvari lahko prezró, takó smo jim že vajeni — tiskanim in pisanim, v korekturi pa se ti dozdeva, kakor da bi ti vsak **ej** konec adjektiva očital, da ga zaradi enoličnosti ne smeš v listu pustiti, dozdeva se ti, kakor da bi ti vsaka napačno stoječa enklitika žugala v lase skočiti, kakor da bi te „stanje naroda našega slovenskega“ moralo spraviti do obupanja. Nekoliko časa popravljaš in popravljaš, konečno pa se ti usmili delavec, pozabiš na bralca in utrujen vržeš rudečo kredo od sebe, po Giskrino rohné: S takimi napakami se ne dá vladati!

Göthe, čigar duša je bila precej aristokratska, torej tudi policijska, klical je policijo in državno oblast na pomaganje proti tiskarnim pomotam. Cenzorji, režal je, naj pomagajo te spake trebiti. Nú, Göthe je z olimpiške višine lahko enake muhe imel. Mi ne mo-

do meje mogočega in da bode svojo nalogo vršila samo v skupnem parlamentu na Dunaji.

Od vsega tega si vlada obeta, da doseže svoj namen in da bode ustavo konsolidirala, in končuje svoje široko razlaganje s žuganjem: „Ko se bi pa vendar ktera stranka, kater narod stanovitno branil v ustavno avstrijsko zgrado vstopiti kot del celote, kot samosvesten in samopraven del: potem bi bilo za zdaj in za prihodnje dokazano, da je cesar in država storila, kar je mogla, in razkolniki bi si morali sami pripisovati, ko bi zgodovina, postavodaja in najviša državna oblast šla svojim pôtem in ne gledala na razkolnike.“

Situacija na Hrvaškem.

III.

Tretja magjaronška stranka so Starčevićjanci; svet jih tako imenuje po njih voditelji dr. Anti Starčevići, sami sebe se pa imenujejo: „stranko prava.“ Oni sicer od sebi odrivajo to, da so magjaronška stranka, in sicer z nevoljo ta pridevek odrivajo, pa svet jih vendar ima za neko vrsto magjaronov, nekteri celo za najgrjo magjaronsko spako. Sumljivo za nje je to, da jih denašnja magjaronška vlada vidno protežira, ker nasproti njim časih obadve očesi stisne, med tem ko na narodnjake tako „brižno“ pazi; dá, ona jih, če z narodnjaki v skob pridejo, še brani in štiti. Sumljivo za magjaronstvo Starčevićancev je tudi to, da se oni niti proti vladni, niti proti unijonistično-opozicijski stranki ne vojskujejo, pač pa proti narodnjaški stranki, katero dosta čudno „slavo-srbsko“ imenujejo. Pri denašnjem razpadanju vladne stranke so tudi oni nekoliko beguncev v svoj tabor dobili, kar je daljnji znak njih magjaronstva. Tudi kot nek purgatorium se ta stranka vpotrebja i od vladne i od narodnjaške strani. Če hoče n. pr. kak vladen privrženik v narodni tabor prestopiti, pa ga je sram, ter se boji, da mu vladna stranka ne bi izdajalstva očitovala, stopi navidezno in za nekoliko časa v Starčevićev tabor, kar se mu ravno toliko ne zameri, ker se, kakor smo že omenili, tudi Starčevićjanci kot neka posebna vrsta magjaronov smatrajo. Pa se tudi narobe zgodi, da narodnjak, prestopljajoč iz narodnjaškega v vladen tabor najpopreje k Starčevićjancem prestopi, in še le, ko se je stvar že malo pozabila, odločeno k vladi. Take spremembe na Hrvaškem niso nič kaj nenavadnega, pa se tudi tako ostro ne obsojujejo kakor drugod. Starčevićjanci so tudi še dosta mlada politična stranka. Še le leta 1861. so se prvokrat pod vodstvom Eugena Kvaternika v tedanjem saboru pojavili. Kvaternikovo geslo je bilo: ne na levo, ne na desno, ne v Pešto ne v Beč, ampak svojim pôtem! Tačas so denašnji Starčevićjanci bili na glasu narodnjacisimov, kar denes se ve da niso več. Starčevićjanci hoté neko veliko, in sicer prav veliko Hrvaško. „Trojedina kralje-

vina“ tega izraza se nikoli ne služe. Oni ne samo Srbe za Hrvate imajo, ampak tudi Bolgare in Slovence — „planinske Hrvate“ — da celo Tirolce! Oni bi vse jugoslovanstvo radi v svojo hrvaško torbo pobasali; v tem so skoraj malo slični nekdanjim Ilircem; kar jih pa bitno od Ilircem loči, je to, da so bili Ilirci panslavisti, Starčevićjanci so pa najhujši nasprotniki vsega, kar je slovansko, oni niso nič druga nego Hrvati. Na Hrvaškem se Starčevićjancev ne bodo še tako hitro in tako z lakho osvobodili, oni bodo še mogo razsajali, veliko neprilik delali, marsikteremu koraku narodnjaške stranke se na pot postavili, kajti za vse to imajo drzovitosti in nesramnosti dosta. Sicer je ta stranka tako malobrojna, da zavolj malega broja svojih vernih skoro še imena stranke ne zaslučuje, ali to se mora Starčevićjancem priznati, da so za svoje namene še dosta delavni.

IV.

Četrta politična stranka na Hrvaškem je stranka narodnjakov stoječa pod vodstvom biskupa Storsmajerja. Ta stranka ima za seboj vso zgodovino hrvaškega naroda, ki je edino le njena last, ona ima za seboj delo in trud, ki ga je založila v dušni in materijalni napredek naroda, ona ima za seboj nedolžne žrtve leta 1845. padše na Markovem trgu v Zagrebu od magjaronške roke, ona ima za seboj vse krvave bitke leta 1849., ktere je bila proti Magjarom tlačiteljem hrvaškega naroda, ona ima denes za seboj maso naroda, ki je zopet pregledala, ona ima za seboj vso inteligencijo hrvaško, vse plemenite, neokaljene, značajne poštenjake, vse neodvisne, vse nesebične rodoljube, ona ima za seboj javno mnenje, državno pravo trojedine kraljevine, članek 42. leta 1861. kot magnam chartam libertatum. Ona ni v načelu proti vsakej zvezi z ogersko kraljevino, to da ona hoče najčistejo federacijo inter pares regnum cum regno. — Pred seboj ima narodnjaška stranka gotovo bodočnost, ki jo more svojo imenovati, pred seboj ima vsa poročta, potrebna v dosego svojih namén, ona ima v sebi vse pogoje zdravega organizma. Pred seboj ima pa tudi borbo z vsemi drugimi strankami, ki se njej nasproti precej vse v eno falango postavijo. Narodnjaška stranka edina more o sebi reči, da zastopa koristi hrvaškega naroda! Denes stoji narodnjaška stranka še izven sabora, izven parlamentarne akcije, pa tudi izven tistih ojníc, v ktere je hrvaški narod vprežen po nagodbi, ki so jo Magjaroni z Magjari sklepali. Pri bodočih volitvah za sabor bo ona gotovo v večini, in potem — „što bog dáde in sreča junačka!“

Od kar se je sabor po komaj desetdnevem zasedanju v Zagrebu odgodil, so Zagrebu usta zamašena, zdaj je na Pešti, da ona spregovori in s pešteno besedo situacijo razjasni. — Pa kaj bo Pešta spregovorila? V Pešti hrvaški narod ni nikoli prijatelj imel, pa jih tudi denes nima. Kaj more tedaj Pešta spregoriti? Za Hrvate nič povoljnega. Čuje se, da hočejo v

Pešti Raucha denašnjemu javnemu mnenju na Hrvaškem žrtvovati. Pa kaj bo to Hrvatom pomagalo, če se samo obseba izmeni, če na mesto Raucha stopi sedanji minister Bedeković, ali celo slavonski spaja Lacika Pejačević! Vrag je vrag, naj se že kliče za hudiča ali za zlodja. Črn je eden kakti drugi. Na Hrvaškem je neobhodno potrebna sprememba oseb, pa tudi prememba stvarnih zadev; če tega ne bo, zna bolezen, na kterej javno življenje na Hrvaškem žedolgo boluje, v kratkem hudo vročinska postati.

V Zagrebu, dne 16. maja 1870.

Dopisi.

Iz Ljubljane, 22. maja. [Izv. dop.] Kar smo pričakovali, kar je tudi prva, najsvetejša dolžnost družbenikov vsacega društva, ako ima le količkaj npravnosti še v sebi, zgodilo se je; turnarsko in požarno društvo sta izobčila svojega člana brez značajnega Moreta iz svoje srede. Spoznavati so jeli naši nasprotniki taktno vedenje „Sokolovcev“, da se niso dali razžaliti od takega lenega postopača, ampak da so mu postavili, da bi ga ne bili namahali razkačeni kmečki ljudje, stražo celo potem, ko se je „Sokol“ odpeljal že v Ljubljano. Ume se itak že samo ob sebi, da bi bilo po čudnih kombinacijah naše nam malo prijazne dež. vlade in enostranskih od vlade neodvisnih (!) ljubljanskih sodnikov vsa krivda letela le na naše društvo, ko bi se bilo zgodilo bodisi od kogar hoče kaj žalega nepovabljenemu škandalolovcu. Zasluga naj si vendar kulturtragerji zarad tega čina ne domišljujejo; to so morali storiti, ako se niso hoteli kompromitirati pred celim svetom.

Situacija v Ljubljani je nekako potlačena, le na nekterih krajih zablíči skozi gosto meglo včasih vidljiv žark političnega solnca. Birokrati osupljeno gledajo na Dunaj, kakovi namigljaj jim bode prišel, da bodo potem hitro razpeli ubogljivo svojo praporo na tisto stran, kakor se jim bode velenalo. Renegati ne pričakujejo od te vlade nič dobrega, ker menda vedó, da jih tako gotovo ne bode jemala pod svoje krilo, kakor je delalo Giskro-Hrbstovo farizejstvo. Zato pa tudi ne marajo dosti študirati sedanjih drž. razmer, ampak obračajo svoje oči raje na rimski koncil, kjer si mislijo lažje dobiti gradiva za svoje lažljivo-liberalne liste. — Bolj resno so pa jeli premišljevatí sedanji položaj narodnjaki; splošna misel je — in skoraj gotovo tudi opravičena — da je to ministerstvo le prestopok k boljšemu. Treba je torej, da v tem medministerstvu zmoremo; kakor si bode kateri narod sedaj postlal, tako bode pozneje ležal. Nemci delajo že na vse kriplje, zbirajo se v raznih deželah k posvetovanju; pokažimo torej tudi mi slavjansko slogo in vzajemnost in zmaga mora biti naša, le odlašati ne smemo, da nas ne zasaci sovražnik v temni noči. Toraj pozor!

remo moža posnemati, niti njegovega sveta podpirati. Kajti ako bi c. k. komisar korigiral slovenske časnike, gotovo bi bila vsaka beseda tiskovna pomota, in smeli bi biti veseli če bi vsake kvatre skorigiran dobili en sam list. Mi smo radi, da je železnica naše pomote že odnesla na vse strani, predno se je spravilo nad nje uradno oko.

Harambaša.

(Zgodovinsko-romantičen obraz. Česki spisal Pr. Chochołušek, poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

„Čuj, baša!“ — omeni zopet mirno, „če imajo ta pisma toliko vrednost tebi, gotovo jo imajo tudi hajdukom; z njimi se pobotaj, a veruj mi, da mojega života ne odkupijo za mrklo ceno.“

Baša umolkne in jame nekaj premišljati; zasmeh mu igra po ustnih; le zdaj pa zdaj se mu oko leno pomudi na Marjanko.

„Prav imaš,“ — naposled spregovori. „Kamo pa naj pošljem svojega posla?“ — povpraša bezi kakove hudobne slutnje.

„Aj, baša,“ — Marjanko odgovori, tudi hladno,

„le svojo ponudbo pribij Sarajevu na vrata, ali pa nizamu skrivaj zaupaj to,“ — nasmehne se, „a bogme, zjutraj bodo hajduci že vedeli, kako si milostiv.“

Baša se zavzame: jeza mu porudi obraz, divje mu oko pleše pod čelom; celo v ječi se mu posmehuje ta kristijanski pes?!

„Če jutri do solnčnega zahoda ne dobodem tega, kar zahtevam, pa pogineš na kolu,“ — zagrozi se baša se strastnim glasom: „če se ne premišliš do zjutraj, več te ne vprašam: ali hočeš, ali nečeš, konec bode moje potrpljivosti.“

Na odgovor se Marjanko prevale na drugo stran. Nij se baša mogel več vzdržati, pljune torej v hajduka, nagrozi se se strašno kletvijo vsemu pasjemu kristijanstvu, potlej pa pobegne iz mokre ječe. Marjanko je zopet sam v temi na vlažnih tleh.

Komaj so bile utihnilo bašine stopinje, Marjanko na nasprotni strani, prav v skali začuje zamolklo klepanje, da, tako blizu, da je bilo kazno: le en kamen je še meju njim in človekom, ki kleplje v ječo. Radostna nada obide Marjanka. Morda so hajduci to, ki so prišli osvobodit ga? Mogoče, kajti Krstić je slišal krohhot, ko so ga vlekli v ječo. Toda tako brzo nij mo-

goče, da bi prodrli do njega; ta, ki vrta do njega, — gotovo je mesece in mesece moral klepati po malem, da je prodril tako široko skalo — a vendar nij bila prevara: to trenotje zasliši kamen, da je škripnil, ko se je bil odločil; že se luč sveti skozi prodor, in zarci se iskré po ječi, da kaplja pri kaplji postenah leskeče kakor opal. Izvali se iz natornega zidu na vseh straneh primerno otesan kamen; Marjanko — čudo, da nij vskriknil od samega zavzetja, kajti v ječo je stopil bil njegov pobratim Emin-beg.

Velika zadrega se bere hajduku na obrazi. Ali je prišel osvobodit ga Emin, ali kaj? Pa Marjanko, saj je videl bega, da je tudi bil meju tistimi, ki so ga zgrabili, in razen Emína živa duša v Sarajevu nij znala, da ima hajduk rad Fatimo, Khosreva age hčer, nihče drug torej nij mogel pota pokazati jim do njega. Take misli so mu razjedale možgane.

„Ali si ti, Emin?“ — žalosten povpraša.

„Da, jaz sem tu, hajduk!“ — odgovori beg; „ali si menil, da v ječi pustim svojega pobratima, da ničesar ne učinim njemu na svobodo?“

Po teh besedah plamenico utakne v prodor v skali, iz majhne nožnice na zlatej verižici na prsih iz-

Iz Dunaja 19. maja. — r [Izv. dop.] Dunajske centralistične novine veselo naznanjajo: „Sprava se je razbila!“ in hoté svojim čitateljem natvezti, da je zdaj domovina rešena nevarnosti, v katero jo je hotel grof Potocki strmoglaviti. Ubogi ministerski predsednik! Če je kdaj kater državnik stopil na čelo vladi kake države s trdnim namenom le najboljše želiti in pospeševati, bil je to gotovo grof Potocki. Žalibog je našel toliko ovir, da bi se res utegnilo primeriti, kar decembristi hoté, namreč da bi grof Potocki odstopil, predno je spravo dovršil. Tega pa naj nas Bog varuje, kajti nasledki takega primerljaja bi morali biti neskončno osodopolni za državo kakor tudi za posamezne narodnosti.

K sreči je gori omenjena vest „N. fr. P.“ in nje-nega tovariša „N. Frdbl.“ za zdaj le „pium desiderium“ propadle decembristične svojbine, kajti sprava s Čehi se ni samo ne razbila, marveč je sprava na najboljši poti, da se uresniči. Ker so se Čehi prepričali o poštenosti sedanje vlade, obljubili so, da pridejo v novovoljen deželni zbor, ki bi se smel pečati z revizijo deželnega volilnega reda, drug na podlagi tega popravljenega volilnega reda voljen deželni zbor pak bi imel voditi nadaljevano obravnavanje z vlado in izreči v posebni adresi na cesarja vse želje českega kraljestva. To priznanje od česke strani decembristi prav v nič devljejo, dasiravno prav to priznanje vladi pota nadeluje do „ustavnega“ urejenja cislajtanskih razmer, na kar se ravno decembristi tako opirajo. Od Mladocéhov izrečeno tirjatev, da se mora vselej jemati česki namestnik izmed deželnih poslancev, liberalni časniki odobrujejo, samo „N. fr. Presse“ zopet enkrat kaže, kako krivično nosi besedo „freie“ na svojem čelu, ker se repenči tudi proti tej tirjavi.

Graf Potocki se denes zvečer vrne iz Prage nazaj. Jutri bomo torej bržkone že kaj več vedeli o vseh njegovih potovanjih. 30. t. m. pridejo voditelji vseh političnih in narodnih strank na Dunaj, kamor jih je ministerski predsednik povabil, ki bode poskusil ali z lepo spraviti vse, ali pa dokazati, da je sprava nemogoča. Upati hočem, da se slednje ne bo zgodilo, dasiravno takoimenovana ustavoverna stranka vse napenja, da bi Nemci ne prišli k posvetovanju.

Sicer pa naj se sedanja kriza tako ali tako konča, grof Potocki si bode smel biti svest, da je vse poskusil, kar bi moglo Avstriji pomagati. Ako se mu to ne posreči, potem tega ni kriv on sam, potem so razlogi ali nad njim, ali pod njim.

Politični razgled.

Na koncu daljšega uvodnega članka piše „Pol.“: Federalizem je in ostane v Avstriji toliko kakor svoboda; centralizem pak je in ostane posilstvo; po-

dere kinžal, prereže z njim vezi, s kemi je Marjanko bil povezan, pomore hajduku na nozi, kajti otrpnili ste mu bili obe in zatekli — trdo povezani, in še pomore, da je šel na izvaljeni kamen.

Vse to se je godilo tako urno, da se Marjanko še zmerom nij mogel izpametiti; obrnil se je v pobratima še le potlej, ko je popreje kmalu strmel v Emina bega, kmalu svoje čelo, kakor na pol speč — zarival v dlani.

„Kako pa,“ — nezaupno povpraša, „ali si ti bil tisti, beg, ti in Fatima, ta hči haremu, ali sta vidva bila izdala moje pobratimstvo in mojo ljubezen?“

Mladi beg se trpko posmehne. „Res da, taki-le ste kaurinje, — cesar ne potipljete z roko, tega pa ne umejete in ne verujete. Tako je znano v Sarajevu najino pobratimstvo, kakor so védeli, da se jaz in Fatima rada imava,“ — razodene Emin-beg, „ali je tedaj čudo to, ker so najino bratrstvo porabili svojoj lisičnosti na pomoč, zato da se osvetijo sramoti, s katero je tvoj oče onečestil jasni polumesec? Moj oče je ago Khosreva ogovoril, da bi mi dal Fatimo, prepričan sem, da te ne bode manjkalo svatbene veselici svojega pobratima.“

„Pobratimstvo tedaj izdadeš!“ — vikne Marjanko nevoljen. (Dalje prih.)

srečilo se bodo nad glavami orientaličnih tiskovnih potepinov nemško ljudstvo vpeljati v polno- in ravnopravno okrožje avstrijskega državnega življenja.

Na očitavanje dunajskega in graškega mestnega odbora gledé Widdmana o vega ministrovanja je odgovoril ministerski predsednik Potocki obema omenjenima županoma, da 1. ima po ustavi cesar pravico ministre imenovati in odstaviti, in 2. da je vsak minister za svoja dejanja odgovoren; po vsem tem torej očitanja graškega in dunajskega mestnega zastopne ne morejo imeti nobene praktične vrednosti in se nihče ne more na-nje ozirati. — Potocki je tú enkrat ustavoverneže prav krepko udaril z njih lastnimi sredstvi. Udarec boli, in ustavoverneži precej kričé. V formi je Potocki čisto opravičen, bistveno pa je vendar več kakor od več, da se še nahaja človek, ki se prevsopi-huje za Widdmana kot ministra: Est modus in rebus, sunt certi denique finis!

O dogovorih Tirolice v Čehi beremo v „Pol.“: Razgovori tú nazočih zaupnih mož tirolske opozicije s zastopniki državopravne stranke na Českem in Moravskem so nas prepričali, da se obe stranki popolnoma razumevate gledé državopravnega kakor tudi gledé akcijskega programa.

Posvetovanja ministra Potockega s Poljaki so se pričela 20. t. m. zvečer, in se nadaljujejo. O rezultatih ni nicesar znano.

Slišati je, da hoté Nemci razministra Herbsta izvoliti si zopet za svojega voditelja. Tak voditelj nam vsaj ni nevaren, kajti njegova nezmožnost je dokazana in sicer dokazana od Nemcev samih.

Iz Gradca se piše „Vaterland-u“, da pojde dr. Maassen na Dunaj ministru Potockemu razlagat želje katoliško avtonomistične stranke na Štirnem. Mi do zdaj še ne poznamo teh želj, vendar se nam zdi, da je korak te stranke jako korekten; sedanje ministerstvo si hoče po aristokratskih načelih svojega predsednika dobre nasvete dati usiliti, namesto da bi si jih kakor bi se spodobilo samo poiskalo in naprosilo. Tudi Slovenci se bodo morali usiliti, če ne hoté post festum zastoj — protestirati.

Česki listi svetujejo vladi, naj se nikakor ne briga za decembristično nemško kliko, ki itak hoče podreti sedanje ministerstvo, ampak naj med Nemci poišče one elemente, ki težé po svobodnem porazumljenju med vsemi narodi. „Pol.“ meni, da je takih elementov mnogo.

Iz českich listov še zdaj ni nič izvedeti, kaj sta Potocki in Petrino v Pragi opravila. Po najzadnjem ministerskem izjavi se česki in Potockijev program nikakor ne ujemata.

Na smrtni dan Jelačiča bana je prišlo letos v Zagrebu zopet do demonstracij in neredov. Vlada je častilce Jelačičeve zapirala; letos so se odlikovali niži častniki domačega polka Leopoldovega. Med zaprtimi je tudi znani Sporišič in mnogo takih, ki so tako državnonevarni, da nosijo rudeče tesove. Obširen dopis v tej zadevi prinesemo prihodnjič — denes nam je prostozel „vladen program.“

Dr. Lapena je prišel v Dalmacijo v društvu s prejšnjim ministrom Banhansom. Potujoča po Dalmaciji ta dva gospoda agitirata proti Rodiču in sedanjemu ministerstvu nagovarjaje birokracijo k potrpežljivosti in iztrajnosti češ da se jim v kratkem povrnejo sladka vremena Giskrina.

„A. allg. Ztg.“ prinaša iz Rima neizmerno tehtne ugovore škofov proti papeževi nezmotljivosti. Iz teh ugovorov se pač očitno vidi, da je učenost, premišljenost in katoliška vera na strani koncilске manjšine. Isti list poroča, da se škofje manjšine niti niso udeležili svečanosti, ko je papež razdeleval nagrade pri rimski razstavi.

V rimsko oblastje so se zgubile razgnane italijanske republikanske čete, ktere so francoski vojaki zopet iz dežele prepodili. Na nevarnih krajih se bode pomnožilo število francoskih vojakov.

V francoskem postavodajnem zboru je hotela opozicija krepko govoriti proti rezultatom ljudskega glasovanja. Glais-Bizoin je rekel, da se je votum dosegel s pomočjo umetnih manevrov in da je torej

neveljaven. Večina je opozicijo preupila — pri nas tako kakor na Francoskem! Napoleon bode v sijajni seji zaslišal vspehe ljudskega glasovanja: on bo sedel na tronu, ona tudi, dete in princ Napoleon bota stala poleg prestola. Govorilo se bode tudi in gotovo reklo: „Francosko cesarstvo je ne le mir, ampak tudi svoboda.“ S takimi frazami so vladarji navadno tem bolj radodarni, čem bolj so fraze neresnične.

Iz Portugala se naznanjajo vedno večji nemiri, ministerske spremembe in kar je še več enakih dokazov ljudske sreče in zadovoljnosti.

Vprašanje zaradi smrtne kazni se na Nemškem zdaj pridno obravnava. Bismark je neki za to, da se samo navadni morilci s smrtjo kaznujejo; nekteri hoté iz pomiloščenj pruskega kralja soditi, da na Pruskem smrtna kazen velja samo še v teoriji, a ne več v praksi. Tudi na Bavarskem so v poslanski zbornici o tem govorili. Poslanec Stauffenberg je bil navsvoval, naj se smrtna kazen odpravi, njegov nasvet se je zavrgel z 76 glasovi proti 67 — dokaz da vedno raste število onih, ki hoté to kazen vedeti odpravljenjo.

Danski kralj je odpustil svoje ministerstvo, ker je slednje proti želji in sklepu ljudskega zastopa hotelo še več izdati za vojsko. Ko bi bili kralji povsod tako pametni, varovali bi mnogo bolje svoje in koristi svojih „podložnikov“ nego z vedno večjo armado, torej večim deželnim beraštvom in večjo državno slabostjo.

Razne stvari.

* (Tabor v Sežani) dne 29. maja 1870 ob 4ih popoldne: Slovenci! Povsod, posebno pa v Avstriji, se narodi sedaj čvrsto gibljelo, nobeden noče za drugim zaostati; ampak vsak se oglašá, vsak se trudi, da si pridobi enakopravnost in enako veljavo z drugimi. — Tudi mi Slovenci moramo in hočemo pokazati, da smo čvrst, živ narod, kateri hoče vživati vse pravice, ki jih vživajo drugi svobodni narodi. — Na noge tedaj vrli bratje na Krasu in v tržaški okolici! Zberite se na sežanskem taboru, kolikor vas je, da boste združeni kakor po drugih narodnih shodih zahtevali zedinjeno Slovenijo, in potrjevali te za Vas potrebne točke: I. Vsi Slovenci naj se po postavni poti zedinijo v eno kronovino z enim deželnim zborom. II. Naj se dejansko izpelje §. 19. državnih osnovnih postav, naj se sedaj v c. kr. uradnih na Slovenskem precej začne pisati in uradovati v slovenskem jeziku in podučni jezik v vseh šolah na Slovenskem naj bode slovenski jezik. III. Naj se v Sežani napravi slovenska ljudska šola s petimi razredi. IV. Naj se za tržaško okolico vpelje slovenska meščanska šola s posebnim ozirom na njene potrebe. V. Naj se javni davki kolikor mogoče zniževajo, ali vsaj ne ed leta do leta do leta zviševajo. — Vrli rojaki! Taborski sklepi so imenitni, ker po njih zvedó poslanci in vlada, kar ljudstvo želi in znajo potem delati narodu v prid. Zato vas kliče politično društvo „Soča“ v Gorici z rodoljubi iz Sežane in tržaške okolice v tabor, da pokažete s tem, da ste za narod vneti. Za politično društvo „SOČA“ v Gorici odbor.

* (Zaupnice slovenskim poslancem.) Politično društvo „Soča“ je — kakor znano — imenovala poslance dr. Vošnjaka, Hermana in dr. Zarnika za častne ude. Diplome je kaligraf Franjo Ferfila prav lepo izdelal. Zaupnice se glase: „Slava velečenjenemu gospodu Vaše neprencenljive zasluge za „Slovenijo“ visoko spoštovaje Vas je politično društvo „Soča“ v Gorici v občnem zboru dne 24. februarja 1870 enoglasno imenovalo svojega častnega uda. Čast nam je naznaniti Vam ta sklep, kterega smo posebno veseli. V Gorici 1. aprila 1870. Za politično društvo „Soča“ predsednik: Dr. Lavrič l. r., tajnik: E. Klavžar l. r.

* (Vranjska čitalnica) napravi prihodnji četertek svoj letni izlet k sv. Juriji pri Taboru.

* (Slavija.) Za ustanovnika vseslovenske varovalnice „Slavije“ je dalje še pristopil gospod Šventner, župan in narodnjak na Vranskem.

* (Dr. Pogacar) se je vrnil iz Dunaja v Ljubljano.

* (Nemškutarji) se precej neukretno jezé, da se je med Slovence vrnila narodna sloga. Posebno „Mladoslavencem“ štejejo v greh, da so roko podali „starejim,“ dasiravno niso bili povabljeni k ljubljanskemu shodu. To z nova kaže, kako ti ljudje malo vedó ločiti stvar od od osebnih malostnih čutil. Vabljeni ali ne vabljeni: nemškutarjem zdaj složni nasproti stojimo in bomo stali! Nekteri se tolažijo s tem, da dr. Vošnjak, dr. Toman in Herman niso bili vkup v Mariboru. Temu sicer ni čisto tako, ker sta se dr. Toman in Vošnjak vkup pripeljala v Maribor in sta imela prilike dovolj pogovoriti se. Poslanec Herman se je bil že poprej odpeljal, vendar brez ovinkov smemo izrekat, da smo čuli govoriti vse, in da so edini vsi. To je kratek odgovor za vse dotično čvekanje po nemških časnikih: v tej zadevi enkrat za vselej!

* (Sokolova podružnica v Postojni) je izdala za slavljenje zastave v četrtek 26. dan maja 1870 tale program: Sokolovci se od 7 ure zjutraj zberó v polni društveni obleki v postojnski čitalnici, ob pol 8 uri se prenese zastava na prosto pred čitalnico, kjer bodo postojnske Slovenske trak podarile; potem se poda podruštvo s zastavo spremljeno z godbo k sv. maši ob 8 uri. Po cerkvenem obhajili naredi podruštvo, če bo ugodno vreme, en sprehod čez Rakitnik in Martejnavas, od kod se do poldan nazaj v Postojno povrne. Popoldan o 4 uri se snidejo Sokolovci zopet na vrtu gosp. Lavrenčiča (na Labanovani), kjer se bodo malo na prostem razveseljevali. Zvečer po 8 uri se nadaljuje slovesnost v čitalnici po sledečem programu:

1. „Moj dom“, pesem od Nedveda, poje moški zbor.
2. Tombola.
3. „Golobičica“, poje moški zbor.
4. „Domači prepír“, kratkočasna igra v enem djanji.

Povabljeni so uljudno vsi gg. udje Sokola in Postojnske čitalnice kakor tudi vsi domoljubi.

V Postojni 20. maja 1870.

Odbor sokolove podružnice.

Dunajska borsa 23. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. 40 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— „ — „
Enotni drž. dolg v srebru	69 „ 80 „
1860 drž. posojilo	96 „ 30 „
Akcije narod. banke	725 „ — „
Kreditne akcije	255 „ 40 „
London	124 „ — „
Srebro	121 „ 65 „
Cekini	9 „ 88 „

Edina zaloga najnovjših znajdeb.

(7) **Svarilo.** Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadour“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvé, da se edino prava izvorna obrazna pasta dobiva le pri podpisanim. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajeve, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mladi obraz. Piskere po gl. 1.50.

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se be znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mraku v najtenjo iglo lahko vdeti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bolé več. Vsak zobobol izvirajoč iz reume ali prehlada se mahoma ozdravi z novimi berolin-skimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur-Pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepele pohištvo itd. prelepota politira. Škatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrsten pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solčna ura s komposom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu, manje po 30, 40, 50 kr., večje po 70, 90 kr. 1 gl., velike z 2 ključama po 1 gl.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostrenja, tudi se špice ne lomijo: v les vdellane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos union-radirgumi za svinec in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve apreture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni čevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Najnovjša Ligroine-žepno netilo, najrabljiveje te vrste, tudi za nekavice priporočljivo; v nježni mali obliki navadne netilnice je zvezano z lampo, ki ima za 1 uro netila, da je pri čestih prilikah luč hitro pri rokah. Cena zato tako nizka, da se bolj razširijo. Po 50 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz zelišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Ceno vseh svojih stvari naznanjam in pošljam zapisnik na dom.

Ob enem prebivalce na deželi opominjam na moj komisijski oddelek, ki je edina kupčija te vrste, kjer se najmanjše in največje, naj bo ktere kupčije koli, hitro in po ceni oskrbi, torej se priporoča obilnim naročilom.

Prva avstrij. komisijska kupčija **A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse 26.**

Najnovjša štupa za rjó. garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Proti tatvini varuje angleška tinta za zaznamovanje, ktere porabljene ni več spraviti s perila in vedno ostane frišna. Priporočati jo je gotovo vsaki gospodinjji. 1 flaçon velja le 20 kr.

Obročci za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kateri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se popravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišče, nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gl.: 1, 20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenutkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Univerzalna snažilna štupa (putzpulver), s katerim se dá vsaka kovina, zlato, srebro, brons, pakfon, jeklo, bakro itd. očistiti in polirati.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Škatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški universalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 80 kr.

Pečatne marke za pisma, ki so zaradi ročnosti, cene in gotove zaporice boljše kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gl.: 1.30, 1000 mark 1 gl. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr.; najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gl.; s 4 noži 80 kr., gl. 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte in skričke. Prodaja se z garantijo velika kositarjeva posoda po 1 gl.

Najbolje zdravilo ohraniti si frišne lase in bele ali sive počrniti je orehovo olje; vsi kemični preparati so škodljivi. Učastujem se naznanjati, da imam bogato zalogo nepokvarjenega orehovega olja.

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirka novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

Krasno oblečene punčike, po kr.: 30, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.
Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.
Mehanične tekajoče punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1.20.
Loterije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.
Kladivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.
Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.
Šah, fino, s figurami, gl.: 1.30, 1.50, 2.
Kegljji, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.
Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.
Gradbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1.50, 3 gl.
Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1.20, 2 gl.
Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.
Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1.50, 2.
Piano, po 1.50, 2, 3, 4.
Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmonike, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.
Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavnika, po 15, 20, 30, 50 kr.
Razne živali na mehu, po 5, 10, 20 kr.—1 gl.
Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.
Druge igre, 1000črne izbirke, 10 kr.—4 gl.
Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.

Najnovjša knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.
Brez poduka se otroci učé brati po novih omaričah za branje s slikami, 1 o. 1 gl.—Igraje se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih šolah, ena taka 80 kr., gl.: 1.20, 2, 3.
Globusi po 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 gl.
Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, pokr.: 65, 85, gl.: 1.50, 2, 3, 4, 5.
I majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.
Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.
Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največja izbirka za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 gld.
Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebščinami, za odrasčene otroke 80 kr., gl.: 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4—5.

Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrabci, po 5 kr.
Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirki, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.
Zanimajo in kratkočasijo
novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.
Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.
Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1.20 gl.; hranilnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2.80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.
Pistoletji, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50.
Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1.30 gl.
Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.
Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1.50, 2, 2.50.

Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto novo sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsakdo lahko copra a la prof. Bosco, 1 kaseto po pripravah po gl.: 1.40, 1.80, 2.30, 2.80, 3.50.
Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim šjezično ime, velja samo 35 kr.
Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2.
Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.
Kositarjeve prav trajljivo delane kočije, cabriolets, fiacres, comfortable in drugi večji in manjši vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1.50.
Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.50.
Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.
Amerikanska vojaška igra, ali 3 konje združeni v enega. To je ameriška svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokojkoča pistolja. Prav čedno po 80 kr.

Mnogo drugih iger, ki jih ni moč imenovati, dobivajo se po tej ceni edino v podpisani zalogi. Zapisniki cene, ki so vsi jako zanimivi, razpošiljajo se gratis. (5)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.